

ТЕСТ ПО БИОЛОГИЯ**I. Изберете един верен отговор.**

1. **Връзката между две аминокиселини в полипептидната верига е:**
  - A. макроергична
  - B. пептидна
  - B. нековалентна
  - Г. дисулфидна
2. **Полипептидните вериги на фибриллярните белтъци:**
  - A. се свързват със здрави ковалентни връзки
  - B. се разполагат успоредно една на друга и образуват дълги влакна
  - B. образуват влакна, които имат спирална и листовата структури, застъпени поравно
  - Г. се нагъват в пространството, като образуват кълбовидна структура
3. **Азотна база липсва в състава на:**
  - A. нуклеотидите
  - B. АТФ
  - B. НАД
  - Г. липидите
4. **Коя азотна база е характерна само за РНК?**
  - A. Аденин
  - B. Тимин
  - B. Гуанин
  - Г. Урацил
5. **Коя от изброените структури участва в строежа на вирусите:**
  - A. капсомер
  - B. клетъчна мембрана
6. **Първата ваксина е създадена от:**
  - A. Луи Пастър
  - B. Едуард Дженер
  - B. Грегор Мендел
  - Г. Томас Морган
7. **Синтезата на РНК се осъществява в:**
  - A. цитоплазмата на еукариотните организми
  - B. апарата на Голджи
  - B. ядрото
  - Г. рибозомите
8. **тРНК е продукт на процеса:**
  - A. репликация
  - B. транскрипция
  - B. трансляция
  - Г. транслокация
9. **По време на мейозата хромозомите се закрепват за делителното вретено чрез своите:**
  - A. нишки
  - B. хроматиди
  - B. центромери
  - Г. центриоли
10. **Катаболичен процес е:**
  - A. репликацията
  - B. транскрипцията
  - B. трансляцията
  - Г. гликолизата

II. Изберете комбинация от верни отговори.

11. **Отбележете верните твърдения за полипептидните вериги.**
  1. Те са линейни, неразклонени.
  2. Имат свободна аминна група в началото.
  3. Изградени са от 20 нуклеотида.
  4. Имат свободна аминна група в края.

A. 1 и 2   B. 1, 2 и 3   B. 1 и 4   Г. 3 и 4

12. Отбележете верните твърдения.

1. ДНК и РНК съдържат еднакви големи азотни бази.
2. ДНК и РНК съдържат еднакви малки азотни бази.
3. РНК се срещат извън ядрото.

4. ДНК се срещат в митохондриите.

А. 1 и 3   Б. 1, 3 и 4   В. 2 и 4   Г. 2, 3 и 4

13. За рибозомните РНК са верни твърденията:

1. Представяват молекули посредници.
2. Имат форма на сгънат на две детелинов лист.
3. Изграждат субединиците на рибозомите.
4. Синтезират се в ядрото на еукариотната клетка.

А. 1, 3 и 4   Б. 2, 3 и 4   В. 3 и 4   Г. всички са верни

14. В кои процеси НЕ участва клетъчното ядро?

1. Съхранение на клетъчната програма
2. Превеждане на генетичната информация
3. Синтезиране на трите вида РНК (иРНК, тРНК и рРНК)
4. Разграждане на поетите вещества от клетката

А. 1 и 2   Б. 1, 2 и 3   В. 2 и 4   Г. 2, 3 и 4

15. По време на метафазата:

1. хромозомите са максимално скъсени и компактни
2. ядърцето и ядрената мембрана се разпадат
3. нишките на делителното вретено се скъсяват откъм полюсите
4. хромозомите се подреждат в екваториалната плоскост на делителното вретено

А. 1 и 2   Б. 1, 2 и 3   В. 1 и 4   Г. 2 и 4

16. Мейозата е процес:

1. при който се получават половите клетки
2. съставен от 2 последователни деления, между които НЕ се извършва репликация на ДНК
3. съставен от 2 последователни деления, между които се извършва репликация на ДНК
4. на делене на хаплоидни клетки

А. 1 и 2   Б. 1 и 3   В. 1 и 4   Г. 3 и 4

17. Многоядрени клетки са:

1. еритроцитите
2. туморните клетки
3. овоцитите
4. напречноабраздените мускулни влакна

А. 1 и 2   Б. 1 и 3   В. 2 и 4   Г. 3 и 4

18. Процеси, които се осъществяват с помощта на клетъчната мембрана са:

1. пиноцитоза
2. осмоза
3. дифузия
4. фагоцитоза

А. 1 и 2   Б. 1, 2 и 4   В. 2 и 4   Г. всички са верни

19. Кои от изброените съединения са крайни продукти от цикъла на Кребс и дихателната верига?

1. въглероден диоксид
2. вода
3. АТФ
4. оксалацетат

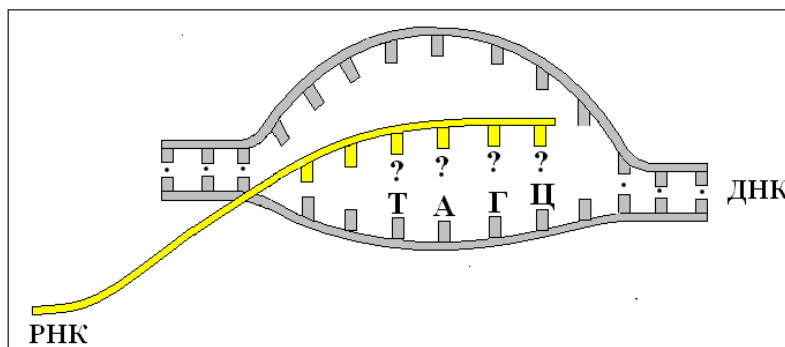
А. 1 и 2   Б. 1, 2 и 3   В. 3 и 4   Г. всички са верни

20. Кои от изброените твърдения НЕ са верни за процеса трансляция?

1. Енергията, необходима за образуването на пептидна връзка, се доставя от рибозомата.
  2. Аминокиселините се свързват чрез пептидни връзки.
  3. Аминокиселините разпознават мястото си в полипептидната верига чрез своя СООН-край.
  4. Транслацията завършва, когато рибозомата стигне до „безсмислен” кодон.
- А. 1 и 3   Б. 1, 3 и 4   В. 2 и 4   Г. 2, 3 и 4

III. За да отговорите на въпросите от 21 до 30, следвайте инструкциите към всеки от тях.**21. Отбележете петте верни твърдения.**

- А. Първият метаболит от цикъла на Кребс е пирогроздената киселина.
- Б. Всеки от преносителите на електрони може да бъде в окислено или редуцирано състояние.
- В. Дифузията е пренос на водни молекули през полупропусклива мембрана.
- Г. Освободената от дихателните вериги енергия се използва за синтез на АТФ.
- Д. Биологичното окисление е крайният етап от разграждането на веществата в клетките на аеробните организми.
- Е. Монотонното редуване на пентозни и фосфатни остатъци изгражда здравия скелет на полипептидната верига.
- Ж. Непосредственото пряко свързване на O_2 и H_2 в клетката не би било полезно, защото еднократното освобождаване на голямо количество енергия не позволява нейното улавяне и използване.
- З. Митозата е вид клетъчно делене, чрез което възникват половите клетки и хаплоидните спори при растенията.
- И. Дихателните вериги са разположени в матрикса на митохондриите.
- К. При прокариотните клетки процесът репликация се извършва в цитоплазмата.

22. На схемата е представен генетичен процес.

- А. Кой е посоченият процес?
- Б. Запишете последователността на базите (означени са на схемата с „?“) в синтезиращата се РНК-молекула.
- В. Как се нарича правилото, което използвахте, за да запишете азотните бази?
- Г. Коя азотна база е характерна за РНК и не се съдържа в ДНК?

23. Попълнете таблицата, като сравните процесите репликация, транскрипция и транслация при еукариотни клетки. Посочете различията по следните показатели, които характеризират трите процеса.

Процес	Продукт на процеса	Място на протичане	Принципи и правила на процесите
Репликация			
Транскрипция			
Транслация			

24. Свържете изброените процеси с органелите, в които се извършват, като под всяка цифра в таблицата в Листа за отговори поставите съответната буква.

1. Репликация на ДНК	А. Клетъчна мембрана
2. Гликолиза	Б. Вътрешна митохондриина мембрана
3. Цикъл на Кребс	В. Клетъчно ядро
4. Окислително фосфорилиране.	Г. Цитоплазма
5. Осмоза	Д. Митохондрии

25. В текста, който описва типичната митотична хромозома, са допуснати пет грешки. Поправете го, като в таблицата в Листа за отговори срещу грешните думи или изрази запишете верните.

Типичната митотична хромозома е анафазната. Тя се състои от две сестрински нуклеозоми, свързани чрез специфичен участък наречен центриола. Всяка хроматида съдържа една от двете еднакви молекули ДНК, получени в резултат на процеса регулация, осъществен през периода на митозата.

26. Попълнете пропуснатите думи в текста.

Мономерите на нуклеиновите киселини се наричат (1)_____. Те се състоят от свързани остатъци на монозахарид, (2)_____ и (3)_____. В изграждането на мономерите участват два вида монозахариди от по пет въглеродни атома – (4)_____ или (5)_____. Азотните бази са два типа – големи и малки. Големите бази са (6)_____ и (7)_____, а малките (8)_____, (9)_____ и (10)_____.

27. Какво представлява хромозомният набор? Характеризирайте кариотипа на телесни и полови клетки.

28. Опишете устройството и функциите на комплекса на Голджи.

29. Кой е основният ензим на репликацията? Какви са особеностите му?

30. В симбиоза с кореновите грудки на бобовите растения живеят вид прокариотни организми. Как се наричат тези прокариотни организми? Каква функция изпълняват в кръговрата на веществата?

ЛИСТ ЗА ОТГОВОРИ

Всички отговори на теста се попълват в този Лист за отговори, който получавате заедно с теста с въпроси. Можете да използвате самия тест като чернова и да отговаряте върху него, но оценката се базира само на отговорите, нанесени в Листа за отговори.

I. и II. Отговорите на въпроси от 1 до 20 отбележете с кръстче в таблицата по-долу. Не се допуска липса на отговори. Не се допуска маркиране на повече от един отговор на въпрос. При наличие на два отговора на един въпрос не се отчита точка за кандидат-студента, дори единият от отговорите да е верен.

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
A.																					
B.																					
B.																					
Г.																					

III. За да отговорите на въпросите от 21 до 30, следвайте инструкциите към всеки от тях.

21. Верни твърдения:

--	--	--	--	--

На въпроси 22 до 26 отговорете на предвиденото за отговор място, а ако е необходимо и на допълнителни листове, като използвате ясни означения.

22. Фигура:

A. Посоченият процес е .....

B. Последователността на базите (от ляво на дясно) в РНК-молекулата е .....

B. Правилото се нарича .....

Г. Азотна база, характерна за РНК и не се съдържа в ДНК е .....

23. При липса на място използвайте допълнителен лист с ясни означения.

Процес	Продукт на процеса	Място на протичане	Принципи и правила на процесите
Репликация			
Транскрипция			
Транслация			

24.

1	2	3	4	5

25.

№	Грешно	Вярно
1		
2		
3		
4		
5		

26. Пропуснати думи:

1.	6.....
2.	7.....
3.	8.....
4.	9.....
5.	10.....

27. до 30. Отговорете в свободен текст, като ясно означите номера на отговора.